

FRIEDRICH BERNHARD WERNER

(1690–1776)

ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ – LEBEN UND WERK

Materiały z międzynarodowej konferencji naukowej
zorganizowanej przez Muzeum Miedzi w Legnicy
w dniach 21–23 listopada 2002 r.

Protokollband der internationalen Fachtagung
veranstaltet am 21.–23. November 2002
im Kupfermuseum zu Liegnitz

Redakcja naukowa / Herausgeber
Jan Harasimowicz
Angelika Marsch

Legnica 2004

Spis treści

ANDRZEJ NIEDZIELENKO	
Wstęp	5
JAN HARASIMOWICZ	
Friedrich Bernhard Werner w świetle dotychczasowych i przyszłych badań śląko- znawczych	7
JAN HARASIMOWICZ	
Friedrich Bernhard Werner im Spiegel der bisherigen und zukünftigen Schlesien- forschung	13
ARNO HERZIG	
Schlesien im 18. Jahrhundert. Das Jahrhundert Friedrich Bernhard Werners ...	19
ANGELIKA MARSCH	
Anmerkungen, Korrekturen und Ergänzungen zur Autobiographie von Friedrich Bernhard Werner	39
RYSZARD LEN	
Friedrich Bernhard Werner – śląski Europejczyk doby baroku	69
IWONA RYBKA-CEGLECKA	
<i>Topografia Śląska</i> F.B. Wernera, koncepcja dzieła i jego realizacja	91
BOŻENA KUMOR	
<i>Topografia Śląska</i> Friedricha Bernharda Wernera – losy zaginionego tomu. Na gra- nicy hipotezy i faktu	111
STEPHAN KAISER	
Von Friedrich Bernhard Werner über Theodor Blätterbauer bis zur Fotografie. Zum Quellenwert der Schloßansichten F.B. Werners	119

LUCYNA HARC

Topografia Śląska Friedricha Bernharda Wernera a historiografia. Próba analizy na przykładzie księstwa legnickiego 125

AGNIESZKA SEIDEL-GRZESIŃSKA

Motywy emblematyczne w grafikach Friedricha Bernharda Wernera 143

BOGUSŁAW CZECHOWICZ

MENS WERNERI AGNOSCIT COELUM, ANIMA DEUM, CORPUS ARTES. VIVAT NOVUS CHOROGRAPHUS. Friedrich Bernhard Werner jako kartograf 161

ECKART BERGMANN

„Secundum artem scenographicam accuratissime aufzunehmen”. Friedrich Bernhard Werner und die große Stadtansicht im 18. Jahrhundert 171

JAN T. KOZAK und ANGELIKA MARSCH

Ansichten von Böhmen und Mähren, der heutigen Tschechischen Republik, in den Werken von Friedrich Bernhard Werner 193

DIETER HECKMANN

Mittelalterliche Befestigung schlesischer Städte im Neustädter Exemplar der *Topographia Silesiae* des Friedrich Bernhard Werner 211

KLARA KACZMAREK-PATRALSKA

Rysunki Friedricha Bernharda Wernera jako źródło do badań nad początkami renesansu na Śląsku 215

KATARZYNA KLUZOWICZ

Śląskie sanktuaria maryjne na rysunkach F.B. Wernera 233

MARIE-LUISE HECKMANN

„Welches eine Mutter aller anderen Clöster dises Ordens”. Die Klosteransicht von Citeaux im Neustädter Exemplar der *Topographia Silesiae* Friedrich Bernhard Werners 245

MAGDALENA MUSIAŁ

Fryderycjańskie domy modlitwy na Śląsku w ujęciu Friedricha Bernharda Wernera 259

JAN WRABEC

Wrażenia osobiste z kontaktów z Fryderykiem Bernardem Wernherem 265

GRZEGORZ PODRUCZNY	
Znaczenie twórczości F.B. Wernera dla badań nad śląską architekturą wojskową w XVIII w.	289
ROBERT KISIEL	
Problematyka wojskowa w życiu i twórczości F.B. Wernera	297
GRZEGORZ PISARSKI	
Śmierć Wernera – czy koniec epoki?	307
KRZYSZTOF PAWLIK	
Grafiki Friedricha Bernharda Wernera w zbiorach Muzeum w Nysie	329
IVAN STOPAR	
Die Veduten F.B. Werners aus Slowenien und sein verschollenes Skizzenbuch ...	335
JOCHEN GEORG GÜNTZEL	
Zur Darstellung und Beschreibung der Gutswirtschaften des Fürstentums Liegnitz in der Topographie von F.B. Werner	351
Itinerar Friedrich Bernhard Werner (1690–1776). Zusammengestellt von ANGELIKA MARSCH	
Itinerarium Friedricha Bernharda Wernera (1690–1776). Zestawiła ANGELIKA MARSCH	373
Bibliographie [Bibliografia]	397
Spis ilustracji	409
Spis tablic barwnych	414